


Кафедра агрохімії і ґрунтознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми


Ірина ДІОРДІЄВА

8 серпня 2024

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Бонітування і якісна оцінка ґрунтів

Освітній рівень: магістр

Галузь знань: 20 Аграрні науки і продовольство


Спеціальність: 201 Агрономія

Освітня програма: Агрономія

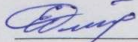
Факультет: агрономії

Умань – 2024

Робоча програма навчальної дисципліни „Бонітування і якісна оцінка земель” для здобувачів вищої освіти спеціальності 201 „Агрономія”, освітньої програми магістр. – Умань: Уманський НУС, 2024. 16 с.

Розробник – кандидат с.-г. наук, доцент  Ірина РАССАДІНА


Робоча програма затверджена на засіданні кафедри агрохімії і ґрунтознавства (протокол від «28» серпня 2024 року №1)

Завідувач кафедри  Олена ЧЕРНО

28.08. 2024

Схвалено науково-методичною комісією факультету агрономії

Протокол від «8» серпня 2024 р. № 1

Голова  Ірина ДІОРДІЄВА

08.08. 2024

1. Опис навчальної дисципліни

| Найменування показників | Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень | Характеристика навчальної дисципліни | |
|---|---|--------------------------------------|-----------------------|
| | | денна форма навчання | заочна форма навчання |
| Кількість кредитів – 3 | Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство | Вибіркова | |
| Модулів – 2 Змістових модулів – 8 | Спеціальність 201 «Агрономія» | Рік підготовки: | |
| Загальна кількість годин – 90 | | 2-й | 2-й |
| | | Семестр | |
| | | 3-й | 3-й |
| | | Лекції | |
| Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 8 самостійної роботи студента – 16 | Освітній ступінь: Магістр | 14 год. | 4 |
| | | Лабораторні | |
| | | 16 год. | 4 |
| | | Самостійна робота | |
| | | 60 год. | 82 год. |
| | | Вид контролю | |
| | | екзамен | екзамен |

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить, %:

Для денної форми навчання – 33:67

Для заочної форми навчання – 9:91

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Бонітування і якісна оцінка земель є кількісною оцінкою їх потенціальної продуктивності. Вона також є основою для якісної та економічної оцінки земель та земельного кадастру, без якого ефективно використання землі в Україні є неможливим. На результати бонітування і якісна оцінка земель мусить опиратись і сертифікація земельних ділянок.

Мета курсу полягає у засвоєнні наявних матеріалів щодо критеріїв і показників якісного стану земель, методологічних засад нових підходів і принципів до оцінки сучасного стану земельних ресурсів України, методів їх кількісного і якісного аналізу, задля прогнозування можливих наслідків його змін і обґрунтування заходів щодо підвищення продуктивності земель в процесі господарського використання.

Завдання:

1. Навчити студента кількісно оцінювати потенціальну продуктивність ґрунтових відмін і земельних ділянок в цілому (незалежно від характеру їх використання) і при певному спеціальному використанні (виращуванні конкретних культур, багаторічних насаджень і т.п.);

2. Навчити студентів складати картограми якості ґрунтів окремих господарств (ферм) і адміністративних та інших регіонів;

3. Досягти у студентів уміння використовувати результати бонітування ґрунтів та якісної оцінки земель для програмування врожайності культур, оцінки діяльності господарств (ферм) на певних земельних ділянках;

4. Навчити студентів складати рекомендації для споживачів-землевласників щодо найбільш раціонального використання (менеджменту) земельних ділянок.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі освітньо-наукової програми: вивчення змісту дисципліни «Бонітування і якісна оцінка земель» базується на засвоєнні освітніх програм середньої школи, зокрема дисципліни «Географія», та першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, зокрема дисциплін «Ґрунтознавство» і «Земельне право». Дисципліна тісно поєднується з вивченням освітнього компонента «Землепорядкування», забезпечуючи студентів знаннями та навичками, необхідними для проведення бонітування і якісної оцінки земель.

Вивчення навчальної дисципліни «Бонітування і якісна оцінка земель» передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Агрономія» спеціальності 201 Агрономія галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство (табл. 1).

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Бонітування і якісна оцінка земель»

| Шифр компетентності | Компетентності | Шифр програмних результатів навчання | Програмні результати навчання |
|-------------------------------------|---|--------------------------------------|--|
| Загальні компетентності (ЗК) | | | |
| ЗК 6. | Прагнення до збереження навколишнього середовища. | ПРН 6 | Оцінювати та аналізувати сучасний асортимент мінеральних добрив, хімічних засобів захисту рослин, продуктів біотехнологій з метою розробки науково обґрунтованих систем їхнього застосування. |
| | | ПРН 7 | Розробляти та реалізовувати проекти екологічно безпечних прийомів і технологій виробництва високоякісної продукції рослинництва з урахуванням особливостей агроландшафтів та економічної ефективності. |
| Фахові компетентності (СК) | | | |
| ФК 4. | Здатність оцінювати придатність земель для вирощування сільськогосподарських культур з урахуванням вимог щодо забезпечення кількості та якості продукції. | ПРН 13 | Надавати консультації з питань інноваційних технологій в агрономії. |

Методи навчання та контролю, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Бонітування і якісна оцінка земель», наведено в табл. 2, 3.

Таблиця 2

Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною «Бонітування і якісна оцінка земель»

| Результати навчання за навчальною дисципліною | Методи навчання | Методи контролю | |
|---|---|--|--|
| 1 | Знання: | | |
| 1.1 | <p>Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові досягнення у сфері бонітування та оцінки земельних ресурсів. Ці знання є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, спрямованих на критичне осмислення проблем в галузі земельного оцінювання та на стику суміжних галузей знань, таких як ґрунтознавство, землевпорядкування та екологія.</p> | <p>лекції, лабораторні заняття, самостійна робота студентів, індивідуальні консультації, дистанційне навчання через Moodle</p> | <p>усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, підготовка есе, поточний модульний контроль, підсумковий контроль</p> |
| 2 | Уміння/навички: | | |
| 2.1 | <p>Спеціалізовані уміння та навички, необхідні для розв'язання проблем, що виникають у процесі проведення бонітування та оцінки земельних ресурсів. Ці уміння включають здатність до проведення наукових досліджень та впровадження інноваційних підходів з метою розвитку нових знань та вдосконалення процедур оцінки земель.</p> | <p>Проблемні лекції, лабораторні заняття, індивідуальні консультації, інтерактивні заняття</p> | <p>усне опитування, письмове завдання (вирішення задач), тестування, участь у дискусії</p> |
| 2.2 | <p>Розвиває здатність інтегрувати знання з різних галузей та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах. Студенти набувають навичок застосування принципів бонітування та оцінки земель у поєднанні з елементами ґрунтознавства, землевпорядкування, екології та економіки для ефективного вирішення професійних завдань.</p> | <p>Лекції, лабораторні заняття, мозкові штурми, дискусія</p> | <p>усне опитування, письмове завдання (вирішення задач), тестування, участь у дискусії, підготовка тематичних рефератів та представлення презентацій, модульний контроль, підсумковий контроль</p> |

| | | | |
|----------|---|--|---|
| 2.3 | Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах, навіть за наявності неповної або обмеженої інформації. Студенти вчаться враховувати соціальні та етичні аспекти під час прийняття рішень у процесі оцінки земельних ресурсів, забезпечуючи відповідальне використання земель у різних контекстах. | Лекції, лабораторні заняття, мозкові штурми, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій | усне опитування, письмове завдання (вирішення задач), тестування, участь у дискусії, підготовка тематичних рефератів та представлення презентацій, модульний контроль, підсумковий контроль |
| 3 | Комунікація: | | |
| 3.1 | Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються | Лекції, лабораторні заняття, мозкові штурми, дискусія | підготовка тематичних рефератів та представлення презентацій, підсумковий контроль |
| 4 | Відповідальність і автономія: | | |
| 4.1 | здатність самостійно приймати рішення у процесі оцінки земельних ресурсів, адаптуючи свої дії до мінливих умов та розробляючи ефективні стратегії для вирішення складних задач у сфері земельних відносин | Інтерактивні заняття, дискусії, робота в малих групах, індивідуальні консультації, | підготовка тематичних рефератів та представлення презентацій, підсумковий контроль |
| 4.2 | відповідальність за внесок у розвиток професійних знань і практик у сфері оцінки земельних ресурсів; оцінювання результатів діяльності команд та колективів, що працюють у галузі бонітування та земельних відносин, забезпечуючи ефективне співробітництво та підвищення якості професійної діяльності | Лабораторні заняття, дискусії, робота в малих групах, | моделювання і вирішення конкретних задач і ситуацій, підсумковий контроль |
| 4.3 | здатність продовжувати навчання у сфері оцінки земельних ресурсів з високим ступенем автономії; набуття навичок самостійного поглиблення знань, критичного аналізу нової інформації та вдосконалення професійних компетенцій у контексті постійного розвитку галузі | Лекції, мозкові штурми, дискусії, дистанційне навчання через Moodle | Усне опитування, поточний модульний контроль, підсумковий контроль |

Таблиця 3

**Методи навчання та методи контролю програмних результатів
навчання з навчальної дисципліни «Бонітування і якісна оцінка земель»**

| Програмний результат навчання | | Метод навчання | Методи контролю |
|-------------------------------|--|--|---|
| ПРН 6 | Оцінювати та аналізувати сучасний асортимент мінеральних добрив, хімічних засобів захисту рослин, продуктів біотехнологій з метою розробки науково обґрунтованих систем їхнього застосування. | Лекція, лабораторні заняття, індивідуальні консультації, робота в малих групах практичні заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій, дистанційне навчання через Moodle | усне опитування, експрес-контроль, участь у дискусії, підготовка тематичних рефератів та представлення презентацій, поточний модульний контроль, підсумковий контроль |
| ПРН 7 | Розробляти та реалізовувати проекти екологічно безпечних прийомів і технологій виробництва високоякісної продукції рослинництва з урахуванням особливостей агроландшафтів та економічної ефективності. | Інтерактивні заняття, практичні заняття, дискусія, індивідуальні консультації, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій | усне опитування, тестування, участь у дискусії, підготовка тематичних рефератів та представлення презентацій, поточний модульний контроль, підсумковий контроль |
| ПРН 13 | Надавати консультації з питань інноваційних технологій в агрономії. | Індивідуальні консультації, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій | підготовка тематичних рефератів та представлення презентацій |

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Методи бонітування ґрунтових відмін та елементарних земельних відділів.

ЗМ 1. Теоретичні основи оцінки земель.

Історичні передумови розвитку земельно-оціночних робіт на території України. Методологічні основи оцінки земель. Основні закономірності пізнання оцінки. Земельна рента, як економічний важіль регулювання земельних відносин. Сучасний стан робіт з оцінки земель у зарубіжних країнах.

ЗМ 2. Районування території при земельно-оцінюючих роботах.

Суть і загальні положення районування території. Внутрішньо обласне земельно оціночне районування території.

ЗМ 3. Theoretical foundations of soil grading (Теоретичні основи бонітування ґрунтів).

Поняття і завдання бонітування ґрунтів. Об'єкти, предмет і критерії бонітування ґрунтів. Розвиток науково-методичних положень бонітування ґрунтів.

Модуль 2. Оцінювання якості ґрунтів за їх бонітетом.

ЗМ 4. Методичні положення бонітування ґрунтів.

Класифікація, характеристика і діагностичні ознаки ґрунтів. Збір і обробка даних про діагностичні ознаки і властивості ґрунтів. Складання і перевірка шкал бонітування ґрунтів.

ЗМ 5. Загальні положення і завдання економічної оцінки земель.

Поняття і завдання економічної оцінки земель. Об'єктивна необхідність проведення економічної оцінки земель. Роль економічної оцінки земель в організації міжгалузевого їх використання. Економічна оцінка земель у складі кадастру природних ресурсів.

ЗМ 6. Теоретичні основи економічної оцінки земель.

Розвиток науково-методичних положень економічної оцінки земель. Об'єкт, предмет і критерії економічної оцінки земель. Показники економічної оцінки земель.

ЗМ 7. Методичні положення економічної оцінки земель.

Підготовчі роботи. Заповнення земельно оціночних формулярів і обробка вихідної економіко-статистичної інформації. Визначення оціночних показників Агро виробничих груп ґрунтів земельних угідь. Визначення урожайності культур. Визначення затрат на виробництво сільськогосподарської продукції. Визначення показників оцінки меліорованих земель. Визначення показників оцінки земель, зайнятих багаторічними плодовими насадженнями.

ЗМ 8. Експертна грошова оцінка земельних ділянок.

Нормативно-правове регулювання земельно оціночної діяльності. Принципи оцінки земельних ділянок. Методичні підходи експертної оцінки земельних ділянок. Оцінка земельних ділянок, які використовуються як сільськогосподарські угіддя. Процедура проведення експертної грошової

оцінки. Порядок проведення експертної оцінки земельних ділянок.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

| Назви змістових модулів і тем | Кількість годин | | | | | | | |
|--|-----------------|--------------|-----------|-----------|--------------|--------------|----------|-------------|
| | денна форма | | | | Заочна форма | | | |
| | усього | у тому числі | | | усього | у тому числі | | |
| | | лек. | лаб. | с.р. | | лек. | лаб. | с.р. |
| Модуль 1. МЕТОДИ БОНІТУВАННЯ ҐРУНТОВИХ ВІДМІН ТА ЕЛЕМЕНТАРНИХ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДДІЛІВ. | | | | | | | | |
| ЗМ 1. Теоретичні основи оцінки земель. | 9 | 1 | 2 | 6 | 9 | 0,5 | | 8,5 |
| ЗМ 2. Районування території при земельно-оцінюючих роботах | 9 | 1 | 2 | 6 | 9 | 0,5 | 0,5 | 8 |
| ЗМ 3. Methodical provisions of soil grading | 12 | 2 | 2 | 8 | 12 | 0,5 | 0,5 | 11 |
| Всього за модулем 1 | 30 | 4 | 6 | 20 | 30 | 1,5 | 1 | 27,5 |
| Модуль 2. ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ҐРУНТІВ ЗА ЇХ БОНІТЕТОМ. | | | | | | | | |
| ЗМ 4. Методичні положення бонітування ґрунтів | 12 | 2 | 2 | 8 | 12 | 0,5 | 1 | 10,5 |
| ЗМ 5. Загальні положення і завдання економічної оцінки земель | 12 | 2 | 2 | 8 | 12 | 0,5 | 0,5 | 11 |
| ЗМ 6. Теоретичні основи економічної оцінки земель | 12 | 2 | 2 | 8 | 12 | 0,5 | 0,5 | 11 |
| ЗМ 7. Методичні положення економічної оцінки земель | 12 | 2 | 2 | 8 | 12 | 0,5 | 0,5 | 11 |
| ЗМ 8. Експертна грошова оцінка земельних ділянок | 12 | 2 | 2 | 8 | 12 | 0,5 | 0,5 | 11 |
| Всього за модулем 2 | 60 | 10 | 10 | 40 | 60 | 2,5 | 3 | 54,5 |
| Разом по дисципліні | 90 | 14 | 16 | 60 | 90 | 4 | 4 | 82 |

5. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

| № Модуля | № з/п | Назва теми | Кількість годин | |
|---------------------|-------|---|-----------------|--------------|
| | | | Денна форма | Заочна форма |
| Модуль 1 | 1. | Загальні положення Бонітування ґрунтів і оцінка якості земель | 2 | 0,5 |
| | 2. | Природно- сільськогосподарське районування території | 2 | 0,5 |
| Модуль 2 | 3. | Діагностичні ознаки бонітування і оцінка якості земель | 4 | 1 |
| | 4. | Складання шкал бонітування і оцінка якості земель (частина 1) | 4 | 1 |
| | 5. | Складання шкал бонітування і оцінка якості земель (частина 2) | 4 | 1 |
| Усього годин | | | 16 | 4 |

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

| № з/п | Назва теми | Кількість годин | |
|-----------------|---|-----------------|--------------|
| | | Денна форма | Заочна форма |
| <i>Модуль 1</i> | | | |
| 1. | Предмет і завдання бонітування ґрунтів та якісної оцінки земель | 6 | 8,5 |
| 2. | Якісна оцінка земель за методом А.І. Сірого | 6 | 8 |
| 3. | Методика бонітування ґрунтів | 8 | 11 |
| <i>Модуль 2</i> | | | |
| 4. | Методика якісної оцінки земель у США | 8 | 10,5 |
| 5. | Методика якісної оцінки земель ГАО | 8 | 11 |
| 6. | Теоретичні основи економічної оцінки земель | 8 | 11 |
| 7. | Методичні положення економічної оцінки земель | 8 | 11 |
| 8. | Експертна грошова оцінка земельних ділянок | 8 | 11 |
| | Разом | 60 | 82 |

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Не передбачені навчальним планом.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Навчання студентів з дисципліни «Бонітування і якісна оцінка земель» здійснюється за кредитно-модульною системою організації навчального процесу.

Відповідно до положення вищої школи і навчальних планів підготовки студентів, основними формами навчання є читання лекцій, проведення лабораторних та практичних занять, самостійна та наукова робота студентів.

У рамках вивчення даної дисципліни передбачено проведення: лекцій, лабораторно-практичних занять, самостійної роботи.

Лекція, як провідна форма теоретичного навчання та формування основ для наступного засвоєння студентами навчального матеріалу, використовується для теоретичного повідомлення, наукового аналізу та обґрунтування наукових проблем тем

навчальної програми. Проводиться з використанням методів викладу нового матеріалу (словесний системний виклад) та активізації пізнавальної діяльності студентів (індуктивні та дедуктивні, настаново-оглядові, репродуктивні, словесно-евристичні, словесно-проблемні, проблемні, частково-пошукові, логічно-пошукові, логічного підсумування інформації).

На лабораторних заняттях планується засвоєння практичних навиків по вивченню тем змістових модулів дисципліни. Також, за необхідності, здійснюється тестування всіх студентів групи за відповідною темою. В кінці заняття викладач підсумовує виконану роботу і дає завдання для підготовки до наступного заняття.

Самостійна робота студентів включає насамперед підготовку студентів до лекцій та лабораторних занять, самостійного виконання окремих тем навчальної дисципліни, виконання індивідуального завдання (написання реферату).

Передбачено консультації здобувачам в позаурочний час. Наукова робота студентів здійснюється в участі наукових гуртків, підготовці виступів на наукових студентських конференціях, опублікуванні статей у збірник студентських наукових праць університету.

Матеріали курсу «Бонітування і якісна оцінка земель» розміщені на платформі <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=994>.

В умовах дистанційної освіти проведення лекцій і практичних занять відбувається у форматі відеоконференцій. Для організації освітнього процесу використовуються технічні сервіси, зокрема, Zoom, Viber, Telegram, Moodle та електронна пошта.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для забезпечення оцінювання студентів проводиться поточний (модульний) і підсумковий (екзамен) контролю.

Модульний контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань і вмінь студентів з того чи іншого модулю.

Контроль систематичності та активності роботи на лабораторних заняттях передбачає оцінювання в балах: рівня знань, продемонстрованого під час відповідей, виступів і презентацій на лабораторних заняттях; активність під час дискусії на заняттях; результати експрес-контролю; рівня знань, що необхідні для виконання самостійних робіт і рефератів, що передбачені завданнями для самостійного опрацювання; повнота, якість і вчасність їх виконання та результати захисту.

Під час виконання модульних (контрольних) завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання і практичні уміння, яких набули студенти після опанування певного модуля. Модульний контроль проводиться письмово у формі тестів.

Повторне виконання модульних контрольних робіт на вищу кількість балів дозволяється, як виняток, з поважних причин за погодженням викладача, який викладає дисципліну, з дозволу декана факультету до початку підсумкового контролю (екзамену).

У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, студенти мають право, з дозволу викладача, скласти їх до останнього заняття. Час і порядок складання визначає викладач. У разі, коли студент не з'явився на проведення модульної контрольної роботи без поважних причин, він отримує нуль балів. Передача модульного контролю допускається у строки, які встановлюються викладачем.

Знання студента з певного модуля вважаються незадовільними, за умови коли сума балів його поточної успішності та модульного контролю складають менше 61 % від максимально можливої суми за цей модуль. У такому випадку можливе повторне перескладання модуля у терміни встановлені викладачем.

Рейтингова сума балів з навчальної дисципліни після складання модулів і підсумкового контролю виставляється як сума балів, що набрані студентом впродовж семестру та балів, що отримані студентом на підсумковому контролі. До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали всі модульні контролі, передбачені для навчальної дисципліни і за рейтинговим показником набрали не менш як 35 балів.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання студентів на заключному етапі вивчення дисципліни і проводиться відповідно до навчального плану у вигляді екзамену в термін, встановлений графіком навчального процесу та в обов'язі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою навчальної дисципліни. Форма проведення контролю є комбінованою (передбачає усну відповідь на два теоретичних питання і письмово на один комплект тестових завдань). Зміст і структура контрольних завдань, екзаменаційних білетів і критерії оцінювання визначаються на засіданні кафедри.

Якщо у підсумку студент отримав за рейтинговим показником оцінку «FX» (< 60 балів), то він допускається до повторного складання підсумкового контролю з дисципліни. Студент, допущений до повторного складання підсумкового контролю зобов'язаний у терміни, визначені деканатом, перездати невиконані (або виконані на низькому рівні) завдання поточного контролю, виконати модульні контролю і скласти підсумковий контроль. Рейтинговий показник студента з навчальної дисципліни при цьому визначається за результатами повторного складання підсумкового контролю і не впливає на загальний рейтинг студента.

10. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

| Кількість балів за модуль | Поточний (модульний контроль) | | | | | | | | | Науково-дослідна робота | ПК | Сума | |
|------------------------------------|-------------------------------|------|------|--------------------------------|----------|------|------|------|------|--------------------------------|----|------|-----|
| | Модуль 1 | | | | Модуль 2 | | | | | | | | |
| | 30 | | | | 30 | | | | | | | | |
| Змістові модулі | ЗМ 1 | ЗМ 2 | ЗМ 3 | Модульний контроль 1 (2 балів) | ЗМ 4 | ЗМ 5 | ЗМ 6 | ЗМ 7 | ЗМ 8 | Модульний контроль 2 (2 балів) | 10 | 30 | 100 |
| В т.ч. за видами робіт | 3 | 3 | 4 | | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | | | | |
| - лабораторні та практичні заняття | 2 | 2 | 3 | | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | | | | |
| - виконання самостійної роботи | 1 | 1 | 1 | | | | | | | | | | |

Поточний контроль.

Об'єктами *поточного контролю* знань студентів є активність і систематичність роботи на лабораторних заняттях, виконання завдань для самостійної роботи студентів, виконання завдань модульних контролів.

Під час контролю на *лабораторних заняттях* оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах; активність під час обговорення заявлених на занятті питань; результати експрес-опитування та письмового або тестового контролю знань.

Під час контролю виконання завдань для *самостійної роботи* оцінюванню підлягають: правильність, вчасність, обґрунтованість і повнота врахування усіх складових завдання та результати захисту.

Під час контролю виконання *модульних завдань* оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування матеріалу змістового модуля. Контроль проводиться у вигляді тестування.

Максимальна сума балів поточного контролю з дисципліни «Бонітування і якісна оцінка земель» – 70. Бали розподіляються наступним чином:

1. Систематичність та активність роботи на лабораторних заняттях оцінюється в 2 бали.

2. Виконання завдань для самостійної роботи студентів оцінюється в 1 бал.

3. Модульний контроль містить 20 тестових питань, відповідь на кожне з яких оцінюється в 0,5 балів ($0,5 \times 10$) – 10 балів.

Заохочувальні бали за проведення і презентацію науково-дослідної роботи, зокрема, участь у студентських олімпіадах, наукових конференціях з публікацією наукових статей,

тез доповідей, конкурсах студентських наукових робіт, грантах, науково-дослідних проєктах – 1–10 балів.

Виконання студентами всіх завдань і контролю повинно носити виключно самостійний характер. Тому, за використання заборонених джерел (шпаргалок, засобів зв'язку тощо) чи підказок студент одержує нульову оцінку. Списування під час контролю знань заборонено (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Підсумковий контроль.

Форма проведення підсумкового контролю з дисципліни «Бонітування і якісна оцінка земель» є комбінованою: передбачає усну відповідь на два теоретичних питання і письмово на один комплект із десяти тестових завдань. Повна та вичерпна відповідь на кожне з питань оцінюється за шкалою від 0 до 10 балів. За 1 правильно вирішене тестове завдання студент отримує 1 бал. Максимальна кількість балів за підсумковий контроль – 30 балів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

| Сума балів за всі види навчальної діяльності | Оцінка ECTS | Оцінка за національною шкалою | |
|--|-------------|--|---|
| | | для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики | для заліку |
| 90-100 | A | відмінно | зараховано |
| 82-89 | B | добре | |
| 74-81 | C | | |
| 64-73 | D | задовільно | |
| 60-63 | E | | |
| 35-59 | FX | незадовільно з можливістю повторного складання | не зараховано з можливістю повторного складання |
| 0-34 | F | незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни | не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни |

Оцінка «відмінно» (90–100 балів). Здобувач має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, які передбачені програмою курсу, засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Оцінка «добре» (74–89 балів). Здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань.

Оцінка «задовільно» (60–73 бали). Здобувач засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні питання, припускається грубих помилок у вирішенні практичного завдання.

Оцінка «незадовільно» (менше 60 балів). Здобувач не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання, не володіє основними методами наукових досліджень за виконання практичних завдань. Здобувач не допускається до складання іспиту, якщо кількість балів одержаних за результати успішності

під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру в сумі не досягла 35 балів.

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Рассадіна І.Ю., Черно О.Д. Методичні рекомендації до виконання практичних робіт з бонітування ґрунтів. Умань: Уманський НУС, 2023. 26 с.
2. Прокопчук С.В., Рассадіна І.Ю. Методичні поради і контрольні завдання для студентів II курсу факультету агрономії заочної форми навчання. Умань, 2020. 8 с.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Медведєв В.В., Пліско І.В. Бонітування ґрунтів: цикл лекцій. Харків, 2013. 156 с.
2. Панас Р.М. Бонітування ґрунтів. Навчальний посібник. Видавництво: «Новий світ – 2000». 2020. 352 с.
3. Мартин А.Г., Ковальчук І.П., Гунько Л.А. Система показників бонітування ґрунтів України: використання у землеустрої та землеоціночній діяльності. Київ, 2020. 209 с.
4. Панас Р.М. Рекультивация земель: навч. посібник. Львів: Новий Світ-2000, 2007. 224 с.
5. Панас Р.М. Бонітування ґрунтів: навч. посібник. Львів: Новий світ–2000, 2012. 319 с.

ДОПОМІЖНА

1. Медведєв В.В. Методичні рекомендації з бонітування орних земель України. Національний науковий центр «Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського». Харків, 2015. 47 с.
2. Вервейко А. П., Попов А. С. Земельний кадастр. Програмне забезпечення проведення земельно-кадастрових робіт: Посібник / Харків. нац. аграроуніверситет ім. В. В. Докучаєва. Х., 2008. 100 с.
3. Канаш О.П. Бонітування ґрунтів: пропонуються зміни, чого вони варті? Землевпорядний вісник. № 5. 2008. 46–50 с.
4. Балюк С.А., Медведєв В.В., Тараріко О.Г., Греков В.О., Балаєв А.Д.: Національна доповідь «Про стан родючості ґрунтів України». К. 2010. 111 с.
5. Булигін С.Ю. Формування екологічно сталих агроландшафтів : [навч. посіб.]. Харків: Вид-во ХДАУ, 2001. 116 с.
10. Гнаткович Д.І. Науково-методичні положення оцінки земель України у світових цінах. Львів, 1995. 68 с.
6. Господаренко Г. М., Рассадіна І.Ю., Стасіневич О.Ю. Особливості методик бонітування ґрунтів. Збірник наукових праць Уманського НУС. 2023. № 102. Ч.1: Агрономія. С. 240–247.

13. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Електронна енциклопедія сільського господарства. [Електронний ресурс] // Електронне наукове видання: Режим доступу до енциклопедії: AgroScience.com.ua 2008–2011 р. e-mail: admin@agrosience.com.ua.
2. www. agrohimbiz
3. organicstandart. com.ua
4. Бібліотека УНУС м. Умань, вул. Інститутська, 2.

14. ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Бонітування і якісна оцінка земель» або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення

про порядок визнання в Уманському національному університеті садівництва результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті.

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25 % освітньої програми.

15. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

У процесі вивчення дисципліни «Бонітування і якісна оцінка земель», студенти повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності Уманського національного університету садівництва. За підготовки рефератів, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані студентами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема, плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діяннях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, студентам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

16. ЗМІНИ У РОБОЧІЙ ПРОГРАМІ НА 2024–2025 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

1. Розподілу годин на лекційні, лабораторні заняття і самостійну роботу студента на заочній формі навчання.
2. Коригування у розподілі балів.